

Nf. 59.5.

ang 10

ACADEMIAE LVDOVICIANAE
RECTOR
LEGES ACADEMICAS
CALENDIS IVLIIS
RECITANDAS
INDICIT.

*Praemittitur recensio duorum fragmentorum V. T. hebraicorum,
manu exaratorum, quae in bibliotheca academica Giessensi
seruantur.*

R.

GIESSAE
EX OFFICINA BRAVNIANA
CICIOCCCLXXV.

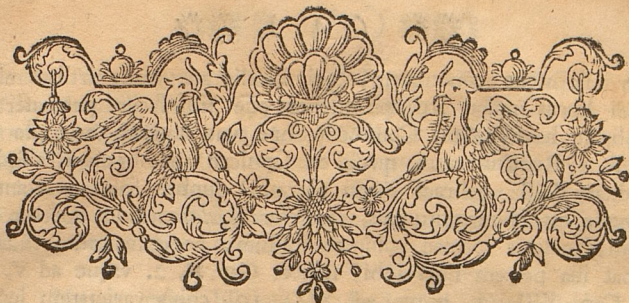
S. H. G.

ACADEMIAE SCIENTIARUM
REGIAE
SICILICET ACADEMIAE
CALABRIS IVRIS
SECRETARIUS

INSTITUTIONUM
ACADEMICARUM
SICILICET ACADEMIAE
CALABRIS IVRIS

EX OFFICINA

Iam ante decem, & quod excurrit, annos, **SEMLERVS**, Vir
S. R. admonitionem, de obseruandis hebraicorum manu-
scriptorum membranis, quae tegendis aliis libris seruiunt,
cum orbe erudito communicauit, qua, more suo, hoc est ele-
ganter ac erudite, probauit, membranarum lacinas, tegendis
postea aliis libris adhibitas, non raro, quasi e naufragio bonas
merces, seruari posse, vt quae non solum latinorum patrum
aliorumque vetustorum scriptorum fragmenta, vitas sanctorum
& martyrum, latinorumque bibliorum partes, sed saepius etiam
pretiosissima Codicum hebraicorum manu exaratorum fragmenta
exhibeant. Inualuit enim iam saeculo decimo sexto, vt recte
monet vir doctissimus, infaustum illorum, qui libris inuoluendis
& tegendis operam dabant, institutum, vt membranaceos codices
qualescunque e bibliothecis multis, quae tum barbarica negli-
gentia disiectae fuerunt atque dissipatae, misere lacerarent, &
furtim mercando iustis impensis parcerent. Fuit haec prae aliis
Codicum hebraicorum fors, ob imperitiorum in Iudaicam gen-

tem odia atque contemptum, qui fabulis aut malis artibus eiusmodi libros manu scriptos plenos esse sibi facile persuaferant. Probavit haec eadem Commentatione vno tantum exemplo Vir S. R. Reduxit enim quasi ex sepulcro membranam aliquam Codicis V. T. hebraei manu exarati, duobus foliis constantem eamque tantae magnitudinis, vt *Schwenkfeldianorum* operum totum, maioris formae volumen spissum, bene texerit. Continebat illa partem libri Iobi, scilicet Cap. II, 2. vsque ad V, 20. & Cap. XVI, 2. vsque ad XIX, 10. cuius varietatem lectionis collectam ibidem maxima industria exhibuit Vir S. R.

Neque defuerunt, qui Viri Summi vestigiis insisterent, & eiusmodi fragmenta hebraica, vndque collecta, cum impresso textu conferrent, publicique iuris facerent. Fecit hoc SIXTIVS, Vir S. R. in Commentatione, cui titulus: *duorum fragmentorum Sacri Codicis hebraei* (scilicet Exod. XX - XXIII. & XXVIII. XXIX) *descriptio, praemissis nonnullis de theologo critico religioso.* Altorf. 1772. 4to. MICHAELIS V. Ill. in Biblioth. Oriental. Tom. II. Nr. 32. vbi fragmenta Ezech. XXI, 16. - XXII, 27. & Ez. XLVII, 4. - XLVIII, 18. & Tom. IV. Nr. 69. vbi Ies. XXI, 1. - XXX, 5. Ies. L, 5 - LI, 11. Ierem. XXI, 6. - XXIII, 1. Cap. XLVIII, 37. - XLIX, 31. Ezech. XLII, 14. - XLIV, 5. Hof. III, 5. - VI, 4. Amos I. curatius cum textu impresso collata, deprehendes. PEEIFFER, V. Cl. in calce libelli, cui titulus: *Erklärung der sogenannten letzten Worte Davids*, Francf. und Leipz. 8uo. varietatem lectionis ex duabus membranis Iob. XV, 28. - XVIII, 21. & XXX, 5. - XXXI, 9. continentibus. KAPPIVS V. Cl. qui in Appendice ad *Babvdii* S. R. Apparatum criticum p. 238. seqq. duo fragmenta scil. Ezech. XVII. XVIII. & Ezech. VI - VIII, 7. WILL, V. Cl. qui Iob. XIII, 23. - XV, 32. singulari dissert. inaug.

inaug. de fragmento Codicis hebraici Mspti Resp. Fr. Con. Chr. Jacobi, Altorf. 1772. & DIETERICHS V. Cl. qui Haptharam 1. Reg II, 1 - 12. Ies. XXVII, 6. - XXVIII, 13. & Ezech. XXVIII, 25. - XXIX, 21. in Ill. MICHAELIS Bibliotheca Orientali Tom. VI. p. 244. seqq. ex eiusmodi fragmentis, quae librorum tegumentis olim inseruiebant, cum impresso textu collatam cum orbe erudito communicauit.

Neque nostra bibliotheca Academica eiusmodi libris destituta est, quorum tegumenta membranacea partes ac lacinia Codicum hebraeorum manu exaratorum continent. Examinaui nonnulla eorum criticis oculis, licentia a Senatu Academico impetrata, & praeter spem atque expectationem adeo multas, maximeque momenti variantes lectiones, in nonnullis eorum deprehendi, ut harum rerum peritis gratum me suscepturum esse negotium sperarem, si notatu dignas fragmentorum horum discrepantias a textu impresso paullo accuratius indicarem.

Continet *primum* fragmentum textum Ierem. XXV, 5. a voce מעליכי vsque ad Cap. XXVI, II. ubi cum voce שמענה definit. Erat olim tegumentum *Lexici Theologici*, a quodam *Altenstaigio* confecti, Colon. 1619. fol. minor. Conspiciuntur in vtraque pagina tres columnae, ut in illo Codice hebraeo, qui Cassellis seruatur. Literae minores paulloque arctius positae, quam in dicto illo Codice. In superiore & inferiore paginae parte apparet masora magna, intra marginem columnarum parua. Puncta vocalia vbique addita, sed atramento nonnihil pallidiora scripta sunt, quam Consonantes literae, quod & in aliis Codicibus hebraicis, biblicorum partem continentibus, obseruauit. Solebant enim librarum primo consonantes literas scribere, & finito demum Codice puncta vocalia addere —

Variantes lectiones, in hoc fragmento occurrentes, sunt, quae sequuntur :

Jerem. XXV.

comm. 6. In voce לעבֹרִים solummodo notandum, in membrana Komets Chatubb eadem figura pingi, ac Chatef Kamets, Scilicet לעֲבֹרִים Idem ט. II. in לחרבה obseruauit.

--- defectiue scriptum.

comm. 7. הכעִסְנִי Iod post Aiin posito. Idem Iod habent
 1) Codex *Berolinensis* V. T. Mssptus, ex quo B. W. D. SCHVLZE V. Cl. in der vollstaendigen Critic über die gewoenlichen Ausgaben der Hebraeischen Bibel (Berol. 1766. 80.) multas variantes lectiones notauit; 2) Codex *Regiomontanus*, a LILIENTHALO V. S. R. in vsum operis Kennicotiani collatus, (vid. Viri doctissimi Commentatio critica, sistens duorum Codicum Mstorum biblia hebraica continentium, qui Regiomonti Borussorum asseruantur, notitiam, Regiom. & Lips. 1770. 8uo. pag. 276. 3) Editio *Gersoniana*, Constantinop. 1551. typis expressa --- Potest scilicet praecedens particula למען duplicem constructionem ferre, vnam, eamque consuetam, cum praeterito, vti etiam Ios. IV, 24. occurrit, quamque Ctibb exprimit, punctandum הכעִסְנִי *ut iritent me*, alteram cum infinitiuo, quod Kri vult, cum Vau superfluum esse (יתיר ו') pronunciat, pun-

punctand. הַקֶּפְנִי *ad irritandum me.* Huic lectioni noster
codex adstipulatur.

comm. 9. אל absque praefixo Vau. Etiam Codex *Regiomon-*
tanus hoc Vau omittit, notante LILIENTHALO V. S. R. l. c.
Lectio textui impresso forte praeferenda.

-- נבוכד נאצר vt duo vocabula scribit noster, neque Nebu-
cadrezar, vt textus impressus habet, sed Nebucadnezar,
cum *Chald.* & *Syro.*

--- והביאותים bis plene scriptum, quod rarissime in Codici-
bus occurre noui.

comm. 12. כמלאר defectiue scriptum.

-- Post שנה Soph Pefuk positus.

-- ההוא plane omissum ab librario. Neque in margine ad-
scriptae vocis vestigium apparet.

comm. 13. והביאותי plene scriptum.

comm. 15. והשקית omissum ה irregulariter in textu impresso
positum.

--- אתו defectiue scriptum.

--- שולה plene scriptum hoc commate, & sequenti.

--- אתך defectiue positum.

comm. 18.

comm. 17. אלהם defectiue.

comm. 18. habet Vau praefixum ante את שריה quod & Vulg. Chald. Syrus, LXX. & Arabs --- Codex Regiomontanus teste LILIENTHALO V. S. R. p. 276. --- Edit. Bombergian. anni 1525 --- Menasse ben Israël, 4to 1635. & textus hebraeus in bibliis polyglottis Londinensibus habent. Sensus ex hac lectione oritur facilior.

-- Iterum Vau ponit ante לשמה cui tamen punctator contradicit. Neque Chaldaeus cum Vulgato ex vetustissimis interpretibus hanc particulam agnoscunt. Videtur textui impresso praefendum ob aliud Vau וַּ לַקְלֵלָה praefixum.

-- legit כהים a prima manu; sed He illud demonstratiuum lineola damnatoria iugulatum, praepositoque Patach a punctatore damnatum. Solent scilicet, vt haec obiter notem, hebraei ה articuli, simulac vna ex literis כלב praefigenda est, eiicere. Neque tamen exempla in sacro codice, vt nunc eum typis exscriptum habemus, desunt, vbi hoc He remansit e. g. Gen. XXXI, 11. & Neh. IX, 10. vbi ipsum nostrum כהים bis occurrit. Ps. XXXVI, 6. כהשמים 2. Reg. VII, 12. בהשרה Ctibb. ibid. v. 15. בהחפזם Ctibb. 2. Paral. XXIX, 27. להמוכה Neh. XII, 38. להחומה Veteres interpretes hoc He anomalum saepius adhuc inuenisse sibi visi sunt e. g. LXX. Vulg. Ar. Aeth. Ps. XV, 5. vertunt להרע *proximo*, ac si esset להרע loco להרע Plura eius-

eiusmodi exempla, ex veteribus collecta, alio loco exhibebimus.

comm. 20. כל tertium plane omisſum.

comm. 22. כל primum omisſum. Etiam LXX, cum Arabe interprete h. l. hanc particulam negligunt.

eod. comm. habet noster ואת כל מלכי האי. Conſentit Punctator, qui etiam in ſuo codice illud כל legiſſe videtur; puncta enim vocalia voci ſubiecit. Etiam Codex Regiomontanus (vid. S. R. LILIENTHAL pag. 276.) cum Chaldaeo interprete hanc particulam legit.

comm. 25. Poſt ילים aliud adhuc vocabulum additum, quod, ni fallor, מר (Mem & Reſch) legendum. Poſitum quidem in fine lineae, neque tamen cuſtos vocis ſequentis eſſe videtur, cum ab aliis literis illa incipiat. Nulla coniectura probabili obſcurioris huius vocis ſignificatum me aſſequi poſſe lubens fateor.

comm. 27. legit noster a prima manu בינותם loco בינכם impreſſi. Sed raſum Vau a recentiori manu, vt Iod ſit, iugulatoque Thau Caph ſuperimpoſitum. Durior lectio, conſuetae vix aequiparanda.

comm. 28. אלהם iterum defectiue, vt comm. 17.

B

comm. 29.

comm. 29. אקרא legitur loco קרא sed Aleph prim. perf. a punctatore linea damnatoria adiectisque punctis vocalibus damnatum.

comm. 30. שאג omissum, sed margini adscriptum.

--- נוהו & כורכים plene scripta.

comm. 32. ante כה in membrana כי (Ki) positum Non male, forte ex interpretamento, additum, sed tamen a punctatore damnatum.

comm. 34. הלילו & לשלח vtrumque defectiue scriptum.

ibid. והגזוחכס sine Iod post Thau posterius & cum Schurek loco prioris Cholem editt. impress. scriptum. Adstipulatur ex parte huic lectioni Codex Regiomontanus, qui teste LILIENTHALO l. c. pag. 276. Kübbutz loco Schurek nostrae membranae ponit.

comm. 35. habet מנוס cum Mem final. loco מנוס

comm. 36. punctatum video ויללת quod genio linguae magis consentaneum est.

--- שורך plene, sed Vau illud a punctatore damnatum,

Post finem comm. 38. in nostra membrana additur חצי

Cap. XXXI.

comm. 3. חושב & רוע plene scriptum, sed vtrumque a punctatore damnatum. comm. 5.

- comm. 5. לשמוע **ש** plene, consentiente punctatore. Idem de **הנביאים** obseruandum, quod & in impressis editionibus comm. 7. plene scriptum est.
- ibid. **שלה** & **ושלה** bis plene, punctatore nunquam refragante.
- comm. 6. **הואה** in textu. In margine nullum Kri apparet. Idem in Codice Regiomontano obseruauit LILIENTHAL pag. 277.
- ibid. **אתן** omissum, sed margini adpositum, a manu valde antiqua, punctatoris forte.
- comm. 9. **נבאה** apparet quidem circellus masorethicus Aleph impositus, sed in margine nullum Masorethicae notae vestigium.
- ibid. legitur **כשלה** loco **כשלו** impressi. Sed He duabus lineis damnatoriis transfixum. Idem ex Codice Regiomontano notauit LILIENTHAL l. c. Neque Iod a punctatore reiectum.
- ibid. **על** positum a prima manu loco **אל** impressi. Veteres interpretes omnes huic lectioni fragmenti nostri fauere videntur. A recentiori Iudaeo Aün transfixum & Aleph impositum.
- comm. 10. Nostra membrana legit **יהוה ביה שער** Etiam punctator, & ex vetustissimis Interpretibus Vulgat. Chald. Syr. Arabs huic lectioni adstipulantur. Forte etiam in Alexan-

drinorum versione olim fuit; saltim non video, unde in Arabicam irreperit. Lectionem hanc textui recepto praeferendam arbitror.

Habes, lector! farraginem variantium lectionum, in iisque multas sat magni momenti. Adest adhuc aliud fragmentum, quod bibliotheca nostra academica seruat, cuius curatiorem crissin alio tempore tecum communicaturi sumus.

Restat enim, vt *Magnificum Academiae Procancellarium, Honoratissimos vtriusque reipublicae Proceres, Generosos atque Nobilissimos Commilitones* ea, qua par est, obseruantia rogemus, vt orationi nostrae *palaeographiae hebraicae primas lineas* exhibenti, atque legum academicarum recitationi frequentes adesse, huicque actum solemnem honorifica sua praesentia condecorare velint.

P. P. d. post fest. Petri & Pauli CIOIOCCCLXXV.

Tc 335

Vd18

ULB Halle 3
003 928 160

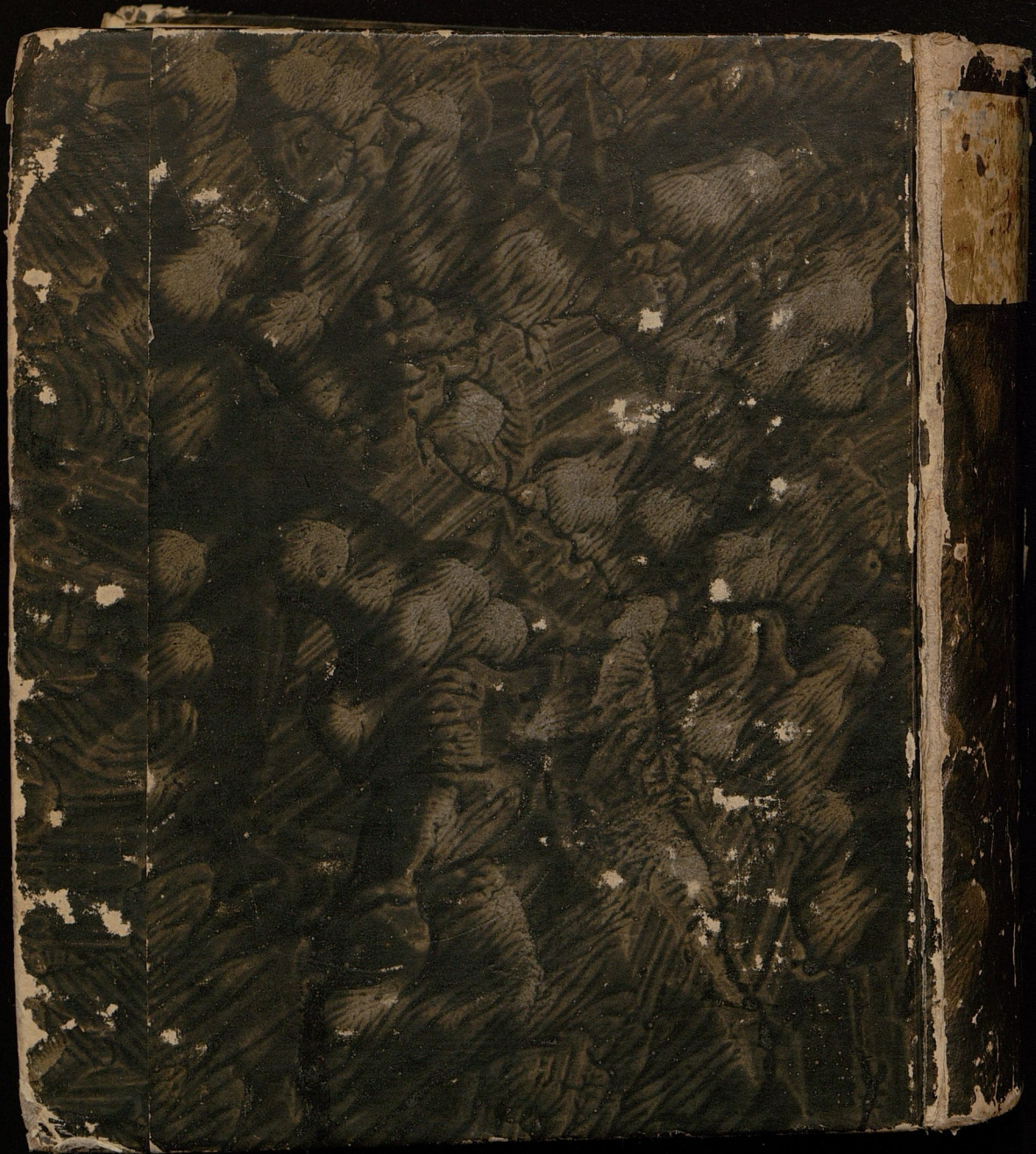

sb.

Vd17

VI

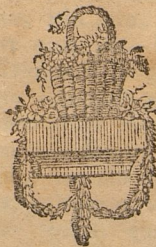

aug 10

ACADEMIAE LVDOVICIANAE
 RECTOR
 LEGES ACADEMICAS
 CALENDIS IVLIIS
 RECITANDAS
 INDICIT.

*Praemittitur recensio duorum fragmentorum V. T. hebraicorum,
 manu exaratorum, quae in bibliotheca academica Giessens
 seruantur.*

R.

GIESSAE
 EX OFFICINA BRAVNIANA
 MDCCCCLXXV.

L. H. G.

